

Yasal Mevzuat : Sigortacılık Kapsamında Değerlendirilecek Faaliyetler Ve Mesafeli Akdedilen Sigorta Sözleşmeleri Hakkında Yönetmelik İle İlgili Konulara İlişkin Düzenlemelere Yer Verildi.

Resmi Gazete Tarih & Sayı : Sigortacılık Kapsamında Değerlendirilecek Faaliyetler ve Mesafeli Akdedilen Sigorta Sözleşmeleri Hakkında Yönetmelik 16.06.2021 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'na dayanılarak hazırlanan yönetmelik ile; 25/4/2014 tarihli ve 28982 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Sigortacılık Kapsamında Değerlendirilecek Faaliyetlere, Tüketici Lehine Yapılan Sigorta Sözleşmeleri ile Mesafeli Akdedilen Sigorta Sözleşmelerine ilişkin Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

Yönetmelik ile; yürürlükten kaldırılan Yönetmelik kapsamında yürütülen iş süreçlerin 1/9/2021 tarihine kadar bu Yönetmeliğe uyumlu hale getirilmesi yönünde düzenlemeye yer verilmiştir.

Sigortacılık Kapsamında Değerlendirilecek Faaliyetler Ve Mesafeli Akdedilen Sigorta Sözleşmeleri Hakkında Yönetmelik ile sigorta şirketlerine ilişkin olarak;

- başka faaliyette bulunma yasağı,
- sigortacılık kapsamında değerlendirilecek/değerlendirilemeyecek sözleşme ve faaliyetler,
- tüketici lehine yapılan sigorta sözleşmeleri,
- mesafeli akdedilen sigorta sözleşmeleri ve mal ve hizmet satışı ile bağlantılı olarak sunulan sigortalar,
- prim tahsilatında güvenlik tedbirlerine ilişkin olarak düzenlemelere yer verilmiştir.

Yönetmelik ile ilgili konulara ilişkin özetle aşağıdaki şekilde düzenlemelere yer verilmiştir.

1) Başka Faaliyette Bulunma Yasağı:

Yönetmelik ile düzenlenen ve yönetmelik 5. Maddesinde yer alan başka faaliyet yasağı hükmü uyarınca; sigorta şirketlerinin sigorta şirketleri, sigortacılık işlemleri ve bunlarla doğrudan bağlantısı bulunan işler dışında başka işle iştigal edemeyeceği belirlenmiş olup yine ilgili yönetmelik maddesi uyarınca sigorta şirketleri ile sigorta teminatı veren emeklilik şirketlerinin yapmış oldukları sözleşmenin konusu ile bağlantılı şekilde borçların ifasına yönelik yardımcı hizmet sunmaları durumunda, sigorta sözleşmesinden menfaat sağlayanların, sözleşmenin konusuna dâhil edilmediği sürece bu hizmetleri kullanma konusunda zorlanamayacağı düzenlemesine yer verilmiştir.

Yine ilgili maddede konuya ilişkin olarak; sigorta şirketleri ile sigorta teminatı veren emeklilik şirketleri, reasürans sözleşmeleri hariç olmak üzere akdettiği sigorta sözleşmesinin asli edim borcunu oluşturan risk taşıma ve riziko gerçekleştğinde tazminat ödeme borcunu başkasına devredemeyeceği belirtilmiştir.

Reasürans şirketleri bakımından da bu maddedeki düzenlemeler uygulama alanı bulacaktır.

2) Sigortacılık Kapsamında Değerlendirilemeyecek Sözleşme Ve Faaliyetler:

Yönetmelik uyarınca; hizmet sözleşmesi, eser sözleşmesi veya abonelik sözleşmesinde olduğu gibi konusu, karşı tarafın zararının giderilmesi yerine, bedeni veya fikri insan emeği olan ve belli bir ücret karşılığında iş görmeyi amaçlayan sözleşmeler, sigorta sözleşmesi ve bu kapsamda yapılan faaliyetlerin de sigortacılık faaliyeti olmadığı belirtilmiştir.

Yönetmeliğin 6. maddesi uyarınca; TKHK ve ilgili ikincil düzenlemelerine göre ihtiyari garanti kapsamında verilen taahhütler bir bedel karşılığında yapılıyor olsa bile sigorta sözleşmesi olarak kabul edilmez. Bu şekilde verilen taahhütler sigorta izlenimini yaratacak söz ve işaretler ile tanıtılamaz, pazarlanamaz ya da satılamaz. Ancak malın ve/veya herhangi bir aksamının garanti belgesi kapsamı dışında değişimi, onarımı, bedel iadesi gibi sigortacılık kapsamındaki risklerden doğan zararın tazminine yönelik işlemler 7 nci maddenin birinci fıkrası hükmünce sigortacılık kapsamında değerlendirilecek faaliyetlerdir.

3) Sigortacılık kapsamında değerlendirilecek faaliyetler:

Sigortacılık kapsamında değerlendirilecek faaliyetlere ilişkin olarak yönetmelik 7. maddesinde;

- Her ne ad altında olursa olsun 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 1401 inci maddesi kapsamında teminat verilmesine yönelik faaliyetlerin sigortacılık faaliyeti olduğu,
- Sigortacılık faaliyetinin, sigorta şirketleri, sigorta teminatı veren emeklilik şirketleri ve reasürans şirketleri ile özel kanunları gereği sigortacılık yapan kişi ve kurumlar tarafından yürütüldüğü,
- Birinci fıkradaki faaliyetlerin ikinci fıkra dışındaki kişiler tarafından yürütülmesinin, Kanunun 5 inci maddesi gereği ruhsatsız sigortacılık faaliyeti olup, Kanunun 35 inci maddesi uyarınca cezai müeyyideye tabi olduğu

Belirtilmiştir.

4) Tüketici Lehine Sigorta Sözleşmelerine İlişkin Olarak:

Yönetmelik tüketici lehine sigorta sözleşmelerine ilişkin olarak da önemli hükümler içermektedir. Bu kapsamda düzenlenen 8. maddede;

- Belli bir sözleşme ilişkisine bağlı olarak tüketici lehine yapılan sigorta sözleşmelerinde sigorta ettirenin, hiçbir şekilde tüketiciye sigorta teminatının kendisi tarafından verildiğini gösteren veya bu izlenimi yaratan davranışlarda bulunamayacağı, tüketici ile yaptığı sözleşmede de bu yönde ifadelere yer veremeyeceği,
- Sigorta sözleşmesinin yapılmasına esas teşkil eden sözleşmede; tüketiciye, sigorta teminatının hangi şirket tarafından verildiği ile rizikonun gerçekleşmesi hâlinde sigorta tazminatının, riski üstlenen şirket tarafından sigortacılık mevzuatı uyarınca ödeneceği açıkça belirtilmesi, tüketici lehine sigorta sözleşmesi yapan kişiye, şirket ile yapılan sigorta sözleşmesinin bir örneği verilmesi ve ilave bilgilere nereden ulaşılacağı konusunda tüketici bilgilendirilmesi,
- Belli bir sözleşme ilişkisine bağlı olarak tüketici lehine yapılan sigorta sözleşmelerinde, sigorta ettiren, yaptığı sözleşme karşılığında sigorta şirketinden ya da sigorta teminatı veren emeklilik şirketinden ücret ya da komisyon veya benzeri menfaat temin edemeyeceği gibi bu şirketler ile arasındaki herhangi bir hukuki ilişki nedeniyle, sigorta şirketine ya da sigorta teminatı veren emeklilik şirketine prim geliri sağlamak amacıyla tüketici lehine sigorta sözleşmesi akdedemeyeceği,
- Bu madde kapsamında düzenlenen sigorta sözleşmelerinin bir hizmet paketi içerisinde sigortalıya hediye

edilmesi halinde söz konusu sigorta ürününün prim tutarı herhangi bir ad altında doğrudan ya da dolaylı olarak tüketiciden tahsil edilemeyeceği,

- Bu primin herhangi bir ad altında tahsil edilmesinin yetkisiz aracılık faaliyeti olup, Kanunun 35 inci maddesi uyarınca cezai müeyyideye tabi olacağı

Düzenlemelerine yer verilmiştir.

5) Mesafeli Akdedilen Sigorta Sözleşmeleri:

Mesafeli akdedilen sigorta sözleşmelerine ilişkin olarak; uzaktan iletişim aracı vasıtasıyla mesafeli sigorta sözleşmesi akdedilmesi için aracılık eden veya sözleşmeleri akdeden kuruluşların gerekli ve yeterli organizasyon ile teknik altyapıya sahip olması gerekliliği belirtilmiştir. Sigorta Sözleşmelerinde Bilgilendirmeye İlişkin Yönetmelik hükümlerinin, mesafeli akdedilen sigorta sözleşmeleri hakkında da uygulanacağı düzenlemesine yer verilmiştir.

Yönetmelikte mesafeli akdedilen sigorta sözleşmelerinde de 6102 sayılı Kanunun 1424 üncü maddesinde öngörülen poliçe verme yükümlülüğü devam edeceği belirtilmiştir. 6102 sayılı Kanunun 1425 inci maddesine uygun olmak kaydıyla kalıcı veri saklayıcısı aracılığı ile poliçe verilmesi mümkündür.

Yetkili kuruluşların kendi elektronik ticaret ortamları hariç olmak üzere mal ve hizmet pazarlaması veya satışı yapılan elektronik ticaret ortamlarında, yönetmelik 10 uncu maddesinde sunulan sigortalar hariç olmak üzere, sigorta şirketi ile sigorta teminatı veren emeklilik şirketlerinin ürün ve faaliyetleri satışa sunulamayacağı; ancak yetkili kuruluşların bu alanlara reklam ve ilan verebileceği belirtilmiştir.

Sigortalının uzaktan iletişim aracını bizzat kullanarak mesafeli sigorta sözleşmesi akdetmesi esas olup yetkili kuruluş haricindeki gerçek ve tüzel kişilere ait işyerlerinde, teknik personel olmayan kişilerce uzaktan iletişim aracı kullanılarak sigorta sözleşmesi akdedilmesine aracılık edilemeyeceği yönetmelik hükmü ile ortaya konulmuştur. Bu hükme aykırı davranılması yetkisiz aracılık faaliyeti olup, Kanunun 35'inci maddesi uyarınca cezai müeyyideye tabi olacaktır.

6) Mal ve Hizmet Satışı ile Bağlantılı Olarak Sunulan Sigortalar:

Mal ve hizmet satışı ile bağlantılı olarak sunulan sigortalara ilişkin olarak yönetmelik 10. Maddesinde konuya ilişkin ilgili düzenlemelere yer verilmiştir.

Bilgisayar, tablet, cep telefonu ve beyaz eşya gibi cihazların satışına bağlı olarak elektronik cihaz, makine kırılması ve hırsızlık sigortasının ancak belirtilen şartlarda sunulabileceği belirtilmiştir. Yönetmelik maddesinde açıklanan şartlar ise özetle şu şekildedir:

- Sigortanın, satılan mal veya hizmetin tamamlayıcısı olması ve yukarıda sayılan cihazlarla birlikte veya satıştan sonra aynı cihazla bağlantılı olarak alınması
- Sigortaya ilişkin yıllık primin, 3.000.-TL'nin Tüketici Fiyat Endeksinin her yıl sonunda bir önceki yılın Aralık ayına göre değişimi dikkate alınarak arttırılması ile hesaplanacak tutarı geçmemesi
- Uzatılmış garanti teminatı verilen sigortalar hariç teminat süresinin azami iki yıl olması

Seyahat biletlerine ilişkin olarak ise; seyahat bileti alım işlemlerinde bilet satışı ile birlikte veya satıştan sonra

aynı biletle bağlantılı olmak kaydıyla seyahat ile ilgili risklere ilişkin sigortanın, yolcu taşımacılığı hizmeti sunanların kendi internet sayfası ya da mobil uygulaması üzerinden sunulabileceği belirtilmiştir.

Yönetmelik uyarınca; Sigorta teminatının, sigorta şirketi veya sigorta teminatı veren emeklilik şirketleri haricindekiler tarafından verildiğini gösteren veya bu izlenimi yaratan davranışlarda bulunulamaz.

Sigortanın mağazada sunulması halinde, müşteri tarafından görülebilecek yerlere konulacak görsellerle, elektronik ticaret ortamında sunulması halinde ise müşterinin erişebileceği bağlantı üzerinden; yer verilmesi gereken açıklamaların kapsamı belirtilmiştir. Buna göre;

- Sigorta teminatının hangi sigorta şirketi ya da sigorta teminatı veren emeklilik şirketi tarafından verildiği,
- Sigortanın konusu ve kapsamı ile rizikonun gerçekleşmesi halinde sigorta tazminatının, riski üstlenen sigorta şirketi ya da sigorta teminatı veren emeklilik şirketi tarafından sigortacılık mevzuatı uyarınca ödeneceği,
- Sunulan sigortaya ilişkin ilave bilgilere nereden ulaşılacağı

Bilgilerine yer verilmesi gerekmektedir.

Sigorta şirketinin bilgilendirme ve poliçe verme yükümlülüğü çağrı merkezi veya kalıcı veri saklayıcısı aracılığı ile yerine getirilecektir.

Sigorta priminin, sigorta şirketine aktarılacak üzere satılan mal ile birlikte tahsil edilebilmesi mümkündür. Bu durumda sigorta priminin tutarı ödeme belgesinde ayrıca gösterilir. Primin nakit ya da kambiyo senedi ile ödenmesi halinde sigorta ettirene ayrıca prim tahsilat makbuzu basılı ya da kalıcı veri saklayıcısı aracılığı ile verilir. Yapılan ödeme sigorta şirketine yapılmış sayılır.

Mal ve hizmet satışı ile bağlantılı olarak sigorta sunanlara ödenecek hizmet bedelinin primle bağlantılı olamayacağı belirtilmiştir.

Yönetmeliğin ilgili maddesi uyarınca yetkili kuruluşların yükümlülüklerine ilişkin olarak; yetkili kuruluşların bu maddenin uygulanması konusunda gerekli her türlü tedbiri almakla ve tüm bilgi ve belgeleri denetime hazır bulundurmaya yükümlü olduğu düzenlemesi kabul edilmiştir.

Bu madde kapsamında uygulamaya geçilmeden bir ay önce yetkili kuruluşlar tarafından Kuruma bilgi verilir. Kurumun gerekli gördüğü hallerde idari yaptırım kararı saklı kalmak kaydıyla uygulamada değişiklik talep edebilmesi mümkündür.

Söz konusu Yönetmelik'e aşağıdaki bağlantı yoluyla ulaşabilirsiniz.

[Sigortacılık Kapsamında Değerlendirilecek Faaliyetler Ve Mesafeli Akdedilen Sigorta Sözleşmeleri Hakkında Yönetmelik](#)

Av. Özlem Bozdağ